

# ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ «ВИБОРИ ДО ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

*Очікувані результати діяльності учнів:*

- надає загальну характеристику органів місцевого самоврядування;
- визначає етапи виборчого процесу до органів місцевого самоврядування, їхні особливості;
- порівнює місцеві вибори із загальнодержавними;
- аналізує правовий текст за допомогою алгоритму дій.

*Хід уроку*

## I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ УРОКУ

Повідомлення мети та цілей уроку.

## II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Завдання*

1. Розкрити поняття «місцеве самоврядування».
2. Описати структуру органів місцевого самоврядування України, охарактеризувати їх компетенцію.
3. Зробити висновок щодо місця органів місцевого самоврядування в системі державних органів.

## III. ПРАКТИЧНА РОБОТА

*Учитель.* Депутати місцевих рад є представниками територіальної громади. Статус депутатів місцевих рад визначено Конституцією України та законами України, зокрема Законом України «Про статус депутатів місцевих рад», а порядок виборів регламентується Законом «Про місцеві вибори».

*Робота з правовими документами*

· У групах опрацювати правові документи й виконати завдання.

1-ша група. Правовий статус депутатів місцевих рад та хто може бути депутатом (ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад» (витяг), ст. 9, 10 ЗУ «Про місцеві вибори»).

2-га група. З'ясувати види місцевих виборів та їх строки (ст. 14, 15 ЗУ «Про місцеві вибори»).

3-тя група. За якою виборчою системою відбуваються вибори (ст. 2 ЗУ «Про місцеві вибори»).

4-та група. Принципи здійснення місцевих виборів (ст. 3-5 ЗУ «Про місцеві вибори»).

5-та група. Етапи виборчого процесу (ст. 11, 12 ЗУ «Про місцеві вибори»).

6-та група. Як відбуваються вибори (ст. 6-8 ЗУ «Про місцеві вибори»).

Групи презентують результати роботи класу на окремих аркушах у вигляді опорних конспектів з коментарем.

### *Обговорення*

Пам'ятка аналізу нормативно-правового акта

1. Визначте назву нормативно-правового акта, з якого зроблено цей витяг.

2. До якої галузі права належить цей витяг?

3. Про що йдеться в тексті?

4. Розділіть текст на смислові частини, визначте критерії для виконання завдання.

5. Установіть предмет регулювання, суб'єктів, юридичний зміст тощо.

### IV. ЗАКРІПЛЕННЯ ЗДОБУТИХ ЗНАНЬ

## *Завдання*

1. Працюючи в групах, визначте спільні та відмінні ознаки місцевих виборів (МВ) і загальнодержавних виборів (ЗДВ).

## *Орієнтовна відповідь*

### *Спільні*

- 1) Право голосу і на МВ, і на ЗДВ мають громадяни України, які досягли на день виборів 18 років.
- 2) І МВ, і ЗДВ можуть проводитися як за пропорційною, так і за мажоритарною системами.
- 3) І при МВ, і при ЗДВ можуть утворюватися одномандатні і багатомандатні округи.
- 4) І МВ, і ЗДВ можуть бути черговими і позачерговими, хоч МВ можуть бути також і повторними, і проміжними.

### *Відмінні*

- 1) на місцевих виборах обираються депутати місцевих рад, сільських, селищних, міських голів, а на ЗДВ обирають президента і парламент.
- 2) Різними є строки для призначення МВ і ЗДВ.
- 3) ЗДВ можуть бути черговими, позачерговими, а МВ також повторними і проміжними.
- 4) За МВ участь у них беруть лише ті громадяни, які належать до тієї чи іншої адміністративно-територіальної одиниці, а за ЗДВ участь беруть всі громадяни держави.
- 5) Різними є підстави для позачергових МВ і ЗДВ.
- 6) Різними є момент початку передвиборчої агітації на МВ і на ЗДВ.
- 7) У ЗДВ, на відміну від МВ, беруть участь громадяни України, які на час проведення голосування перебувають закордоном.

2. Розташуйте у правильній послідовності етапи виборчого процесу в місцевих виборах:

А Утворення виборчих дільниць. (4)

Б Утворення територіальних виборчих округів. (3)

В Складання списків виборців. (2)

Г Формування виборчих комісій. (1)

3. Опрацювавши витяги із Закону України «Про місцеві вибори», дайте оцінку чинних правил підбиття підсумків виборів депутатів до органів місцевого самоврядування.

#### IV. ПІДСУМКИ УРОКУ

##### *Рефлексія*

· Проаналізуйте заняття й оцініть свою роботу на уроці.

#### V. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Утворивши 5 груп, підготувати:

• повідомлення за темами:

1) Останні місцеві вибори в нашому місті та результати цих виборів.

2) Діяльність органів місцевого самоврядування нашого регіону.

• презентації:

1) Демократія в житті українського суспільства.

2) Самоврядування.

3) Громадські організації в демократичному суспільстві.